

Medisch onverklaarde pijn (063)

Cliënten met medisch onverklaarde pijn stuiten op veel onbegrip uit hun omgeving. Artsen en psychologen maken deel uit van die omgeving; ze zitten vaak met hun handen in het haar bij deze omvangrijke cliëntencategorie. Deze workshop tracht het onbegrepene begrijpelijker te maken. Veel hulpverleners werken nog volgens het oude, diepgewortelde verklaringsmodel dat medisch onverklaarde pijn min of meer gelijkstelt aan ingebeelde pijn. Medisch onverklaarde pijn blijkt inderdaad tussen de oren te zitten, maar dan in de zin dat het brein en het centrale zenuwstelsel - de zogenaamde pijnmatrix - ontregeld zijn geraakt. Artsen en psychologen kunnen een sleutelrol vervullen in het draaglijker en minder 'invalidierend' maken van pijnsyndromen op het grensvlak van psyche en soma, die namen hebben gekregen als fibromyalgie, gegeneraliseerde pijn, wijdverspreide pijn en aspecifieke lage rugpijn.

doelgroep

Gezondheidszorgpsychologen, eerstelijnspsychologen, klinisch psychologen, psychotherapeuten, psychiaters, huisartsen, POH GGZ, maatschappelijk werkenden en andere hulpverleners die beroepsmatig te maken hebben met cliënten die medisch onverklaarde pijn presenteren.

doelstelling

Na afloop van deze cursus beschikken de deelnemers over:

- kennis van prevalentie en veelvoorkomende comorbiditeiten
- kennis van verschillende verklaringsmodellen
- kennis van behandel mogelijkheden en behandelmodellen
- in de praktijk verder uit te diepen vaardigheden voor behandeling van cliënten met medisch onverklaarde pijn

inhoud

algemeen gedeelte: Introductie

- medisch onverklaarde pijn: benamingen
- prevalentie
- comorbiditeiten
- correlatie pijn en trauma/misbruik
- verschil tussen acute en chronische pijn
- prognose Verklaringsmodellen

- de pijnmatrix: de werking van het brein en centrale zenuwstelsel
- overbelasting & onderbelasting
- het stressmodel
- cognitief-gedragsmatig verklingsmodel (angst-vermijding) Behandelmodellen / interventies
- cognitief-gedragsmatige interventies
- ACT en mindfulness
- (lichaams)mentaliteit; 'stoppen en stilstaan'
- interventies gericht op vergroten van de self-efficacy
- educatie m.b.v. metaforen over de neurobiologie van pijn
- motivationele en oplossingsgerichte interventies
- werken met het gevolgenmodel (richtlijn)
- therapeutische factoren (aspecifieke therapiefactoren)

werkwijze

Literatuurklapper als voorbereiding op de workshop. Theorie (samenvatting en verdieping) d.m.v. powerpointpresentatie en gebruik van flip-over, geïllustreerd door videomateriaal. Rollenspel / oefenen in tweetallen, casuïstiek, groepsbespreking.

aanbevolen literatuur

Zie de uitgebreide klapper die ruim voor de workshopdatum wordt opgestuurd met up-to-date literatuur over relevante verklings- en behandelmodellen.

docent

Mw. drs. Annemarieke Fleming, Gezondheidszorgpsycholoog BIG werkzaam in het cluster Pijn & Gedrag bij Reade, Revalidatie & Reumatologie te Amsterdam (locatie Jan van Breemenstraat).